

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัยเพื่อสร้าง แบบจำลองการพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วยการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย การสร้างเครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการวิจัย ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้:

ประชากรในการศึกษาวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ที่ได้รับการแต่งตั้ง และทำหน้าที่บริหารโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จำนวน 36,093 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเป็นผู้ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ที่ได้รับการสุ่มอย่างง่ายแบบแบ่งชั้น (Stratified Simple Random Sampling) จากจำนวน 36,093 คน โดยใช้สูตร Yamane กำหนดความคลาดเคลื่อน 5% โดยมีสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้มีได้

$$n = \frac{36093}{1+(36,093(0.05)^2)} = 395.61 \text{ คน}$$

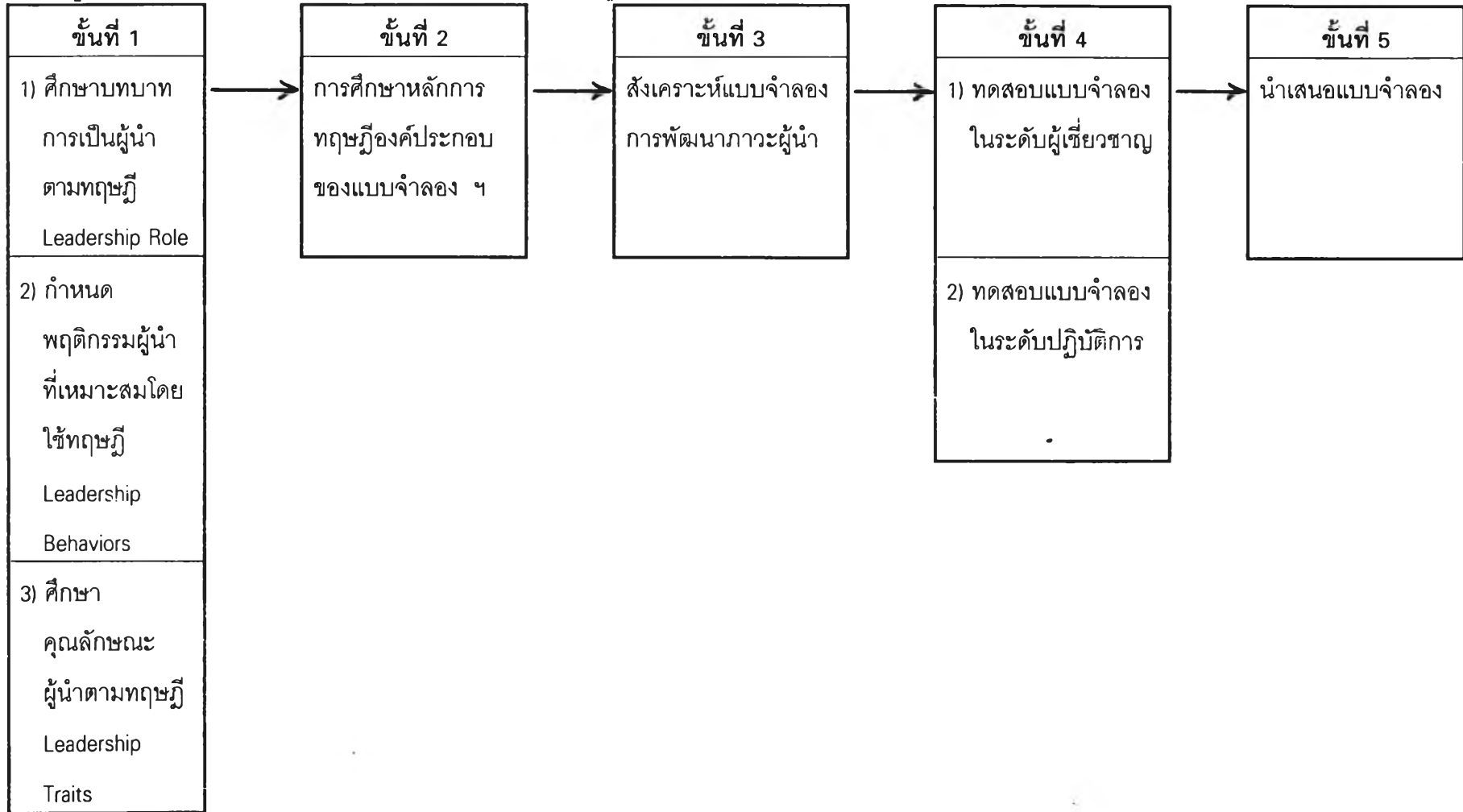
$$= 396 \text{ คน}$$

จากกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ จำนวน 396 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างครอบคลุมทุกเขตการศึกษาผู้วิจัยจึงสุ่มเลือกจังหวัดตัวแทนในแต่ละเขตการศึกษา ทั้ง 12 เขต และกำหนดสัดส่วนของผู้บริหารที่เป็นครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการในแต่ละจังหวัดที่ได้รับการสุ่มเลือก และกำหนดขนาดตัวอย่างที่จะส่งแบบสอบถามเพิ่มเติม โดยส่งแบบสอบถามทั้งสิ้น 546 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

เขตการศึกษา	จังหวัดที่ได้รับ การสุ่มเลือก	ผู้บริหารเป็นกลุ่มตัวอย่าง		
		ครูใหญ่	อาจารย์ใหญ่	ผู้อำนวยการ
1	นนทบุรี	3	4	2
2	นราธิวาส	3	15	2
3	สุราษฎร์ธานี	13	19	2
4	กระบี่	3	9	1
5	ราชบุรี	5	13	2
6	พระนครศรีอยุธยา	10	13	1
7	เพชรบูรณ์	25	30	2
8	เชียงใหม่	30	40	2
9	ขอนแก่น	40	60	3
10	กาฬสินธุ์	14	30	3
11	นครราชสีมา	35	90	5
12	สระแก้ว	4	11	2
รวม		185	334	27
คิดเป็นร้อยละ		33.88	61.17	4.94

แผนภูมิที่ 4 ขั้นตอนการวิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังแผนภูมิต่อไปนี้

รายละเอียดขั้นตอนในการวิจัยแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

ในการดำเนินการวิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการตามลำดับ 5 ขั้นตอนด้วยกันคือ

ขั้นที่ 1 เป็นขั้นการศึกษาบทบาทหน้าที่ พฤติกรรม และคุณลักษณะที่เหมาะสมในการเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในการศึกษาบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีบทบาทผู้นำ (Leadership Role) ผนวกกับบทบาทหน้าที่ตามกฎหมาย ที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูกำหนดในการศึกษาพฤติกรรมที่เหมาะสมของผู้บริหาร ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมผู้นำ (Leadership behaviors) ตามบทบาทหน้าที่ที่ได้จากการศึกษาในกิจกรรมแรกของขั้นที่ 1 ในการศึกษาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพฤติกรรม และบทบาทหน้าที่ที่ได้จากการศึกษาตามลำดับในกิจกรรมที่ 1 และกิจกรรมที่ 2 ของขั้นที่ 1 โดยการกำหนดคุณลักษณะผู้นำตามทฤษฎีคุณลักษณะผู้นำ (Leadership traits) และคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนที่ได้จากการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 25 ประการเพื่อใช้เป็นคุณลักษณะเบื้องต้นในการประกอบการพิจารณาของผู้บริหาร

ขั้นที่ 2 เป็นขั้นการศึกษาหลักการ และองค์ประกอบที่สำคัญของแบบจำลองการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยศึกษาจากทฤษฎีและแนวคิดเชิงระบบที่ใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำ

ขั้นที่ 3 เป็นขั้นการสร้างแบบจำลองการพัฒนาภาวะผู้นำ ซึ่งดำเนินการตามลำดับดังนี้

1) นำคุณลักษณะที่เหมาะสมที่ได้จากการศึกษาในขั้นที่ 1 มาวิเคราะห์ และจัดกลุ่มเพื่อกำหนดแบบจำลองในการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร

2) นำหลักการในการสร้างแบบจำลองมากำหนดองค์ประกอบกำหนดโครงสร้าง กำหนดความสัมพันธ์ และกิจกรรมของแต่ละขั้นตอนในการดำเนินการของแบบจำลอง กำหนดหลักสูตร เป้าหมายและรายละเอียดในการดำเนินการ ตลอดจนกระบวนการของแบบจำลอง

ขั้นที่ 4 เป็นขั้นการทดสอบแบบจำลอง ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมการทดสอบ 2 กิจกรรมคือ

1) การทดสอบในระดับผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วย นักบริหาร นักวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และนักวิชาการบริหารในมหาวิทยาลัย แล้วนำข้อคิดเห็นที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข โครงสร้างของแบบจำลอง หลักสูตร เป้าหมายในการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะ

2) นำแบบจำลองที่แก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดสอบกับผู้บริหารในระดับปฏิบัติการ ซึ่งประกอบไปด้วย หัวหน้าการประถมศึกษา ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษา ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการศึกษานิเทศก์ และผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาแล้วนำข้อคิดเห็นที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 5 เป็นขั้นการนำเสนอแบบจำลองที่ใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ชุดด้วยกันคือ

ชุดที่ 1 เป็นเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเพื่อศึกษาวิเคราะห์คุณลักษณะที่จะนำมาสร้างแบบจำลองการพัฒนาภาวะผู้นำ มีส่วนประกอบ 4 ส่วนด้วยกันคือ

ส่วนที่ 1 เป็นส่วนที่ใช้เก็บข้อมูลเบื้องต้นของผู้บริหาร

ส่วนที่ 2 เป็นส่วนที่ใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับบาทหน้าที่ของผู้บริหาร

ส่วนที่ 3 เป็นส่วนที่ใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริหารที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบาทหน้าที่

ส่วนที่ 4 เป็นส่วนที่ใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารที่เหมาะสมสอดคล้องกับพฤติกรรมและบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร

ชุดที่ 2 เป็นเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเพื่อประเมินแบบจำลอง ซึ่งประกอบด้วยแบบประเมิน 2 แบบด้วยกัน

แบบที่ 1 เป็นแบบที่ผู้เชี่ยวชาญใช้ประเมินแบบจำลอง

แบบที่ 2 เป็นแบบที่ผู้บริหารในระดับปฏิบัติการใช้ประเมินแบบจำลอง

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ 2 ชุด 3 แบบด้วยกัน โดยดำเนินการตามลำดับในแต่ละชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นเครื่องมือที่ใช้ศึกษาวิเคราะห์เพื่อหาคุณลักษณะที่เหมาะสมของผู้บริหารมาใช้ในการสร้างแบบจำลองเพื่อการพัฒนาภาวะผู้นำ ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1) ศึกษาหลักการทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่พฤติกรรม และคุณลักษณะที่เหมาะสมของผู้บริหาร

2) นำหลักการทฤษฎีมาสร้างเครื่องมือในการวิจัยฉบับร่าง โดยยึดวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหลัก แล้วนำเรียนปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อปรับปรุงแก้ไข พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การวิเคราะห์

3) นำเครื่องมือในการวิจัยที่ได้ปรับปรุงร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

4) นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จัดพิมพ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ชุดที่ 2 เป็นเครื่องมือที่ใช้ประเมินแบบจำลองการพัฒนาภาวะผู้นำ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา ประกอบด้วยแบบการประเมิน 2 แบบด้วยกันคือ

แบบที่ 1 เป็นแบบที่ผู้เชี่ยวชาญใช้ประเมิน โครงสร้างหรือองค์ประกอบของแบบจำลอง รายละเอียดของแบบจำลอง การนำแบบจำลองไปใช้พัฒนาภาวะผู้นำ

แบบที่ 2 เป็นแบบที่ผู้บริหารในระดับปฏิบัติการใช้ประเมินแบบจำลองลักษณะของเครื่องมือ

ชุดที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่องการนำเสนอแบบจำลองการพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามแบบเลือกตอบ เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม รวม 6 ด้านคือ

- 1) ตำแหน่งการบริหารในปัจจุบัน
- 2) วิธีการเข้าสู่ตำแหน่งบริหาร
- 3) ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งบริหาร
- 4) อายุราชการ
- 5) วุฒิสูงสุดทางการศึกษา
- 6) วิชาเอกที่ศึกษาตามวุฒิทางการศึกษาสูงสุด

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบให้เรียงลำดับตามความสำคัญของบทบาทหน้าที่ในการบริหาร ซึ่งครอบคลุมบทบาทหน้าที่ในการบริหารโรงเรียน 6 ด้าน ดังนี้

- 1) บทบาทหน้าที่ในการกำหนดวัตถุประสงค์นโยบายและเป้าหมายของโรงเรียน
- 2) บทบาทหน้าที่ในการจัดกิจกรรมในการบริหารต่าง ๆ เพื่อให้โรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ ตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนดไว้
- 3) บทบาทหน้าที่ในการสร้างขวัญกำลังใจและสร้างความสุขในการทำงานให้กับบุคลากรในโรงเรียน
- 4) บทบาทหน้าที่ในการนำในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ
- 5) บทบาทหน้าที่ในการจัดหาทรัพยากร และควบคุมกำกับติดตามดูแลการใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- 6) บทบาทหน้าที่ในการสร้างความร่วมมือร่วมสติปัญญาของบุคลากรในโรงเรียน และชุมชนเพื่อการบริหาร และบทบาทหน้าที่อื่นๆ ของผู้บริหารซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบให้เรียงลำดับความสำคัญของพฤติกรรมการบริหารที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ในแต่ละด้านทั้ง 6 ด้าน รวม 41 ข้อ และด้านอื่น ๆ ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ในส่วนที่ 2 ดังรายละเอียดดังนี้

- 1) พฤติกรรมการบริหารโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ บทบาทหน้าที่ในการกำหนด วัตถุประสงค์นโยบายและเป้าหมายในโรงเรียน
- 2) พฤติกรรมการบริหารโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ในการจัดกิจกรรมในการบริหารเพื่อให้โรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ ตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนดไว้
- 3) พฤติกรรมการบริหารโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ในการสร้างขวัญ กำลังใจและสร้างความสุขในการทำงานให้กับบุคลากรในโรงเรียน
- 4) พฤติกรรมการบริหารโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ
- 5) พฤติกรรมการบริหารโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ในการจัดหา ทรัพยากรและควบคุมกำกับติดตามดูแลการใช้ทรัพยากรใช้ เป็นไปอย่างเหมาะสมและมี ประสิทธิภาพ
- 6) พฤติกรรมการบริหารโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ในการสร้างความ ร่วมมือร่วมสติปัญญาของบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนเพื่อการบริหารและพฤติกรรมบริหารตาม บทบาทหน้าที่อื่น ๆ ตามแบบสอบถามปลายเปิด

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่ให้กำหนดคุณลักษณะของผู้บริหารที่ เหมาะสมและสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่และพฤติกรรมการบริหาร โดยกำหนดคุณลักษณะไว้เป็น ตัวอย่าง 25 ประการ คือ

- 1) ปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานด้วยความจริงใจ
- 2) เปิดเผยและเป็นกันเองต่อผู้ร่วมงาน
- 3) นำความคิดเห็นของผู้ร่วมงานมาประกอบการพิจารณาตัดสินใจ
- 4) คล่องแคล่วและกระฉับกระเฉงในการปฏิบัติงาน
- 5) สุขภาพดี
- 6) ปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานด้วยความรักและห่วงใย
- 7) กิริยามารยาทสุภาพเรียบร้อย

- 8) เชื้อมั่นในตนเองและกล้าตัดสินใจในสิ่งที่ถูกต้องอย่างมีเหตุผล
- 9) อารมณ์หนักแน่น มั่นคง และไม่หวั่นไหวง่าย
- 10) เป็นผู้สนใจศึกษาหาความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมให้ทันสมัยและนำมาใช้

ให้เป็นประโยชน์อยู่เสมอ

- 11) อุทิศเวลาและเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม
- 12) เมตตากรุณาต่อผู้ร่วมงาน
- 13) รักและศรัทธาในความเป็นครู
- 14) เฉลียวฉลาดและใช้ไหวพริบเพื่อประโยชน์ของงาน
- 15) ปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ของนักเรียนและส่วนรวม
- 16) ดำเนินงานอย่างมีระบบแบบแผน
- 17) ปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรมและไม่เอาัดเอาเปรียบผู้ร่วมงาน
- 18) ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
- 19) ริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน
- 20) แต่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ
- 21) กระตือรือร้นและกล้ารับผิดชอบในการปฏิบัติ
- 22) หลีกเลี้ยงอบายมุข
- 23) รู้จักหา ใช้ เก็บรักษา ออมเงินและสิ่งของ เพื่อประโยชน์ต่อหน่วยงานของตนเอง
- 24) ใช้เวลาราชการให้เป็นประโยชน์จนติดเป็นนิสัย
- 25) รับผิดชอบต่องานและครอบครัว

คุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามในชุดที่ 1 ขึ้นตามกรอบแนวคิดทฤษฎี ผลการวิจัยและตามบทบาทหน้าที่ และคุณลักษณะที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูกำหนด ภายใต้การควบคุมแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ (ดูรายนามในภาคผนวก ก) ตรวจสอบเพื่อพิจารณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อใช้ในการดำเนินการต่อไป

สำหรับแบบสอบถามที่ใช้ประเมินแบบจำลอง ซึ่งประกอบด้วย แบบที่ใช้ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ (ดูรายนามในภาคผนวก ข) และแบบที่ใช้ประเมินโดยผู้บริหารในระดับปฏิบัติการ (ดูรายนามในภาคผนวก ค.) ผู้วิจัยสร้างขึ้นภายใต้การควบคุมดูแล และเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษา ก่อนนำไปใช้ในการดำเนินการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยในครั้งนี้แบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ขั้นตอนคือ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาสร้างแบบจำลองการพัฒนากภาวะผู้นำ ตามรายละเอียดในตารางที่ 2 (ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ได้รับข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามใน 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดกระบี่)

ตารางที่ 2 แสดงรายละเอียดแบบสอบถามที่ส่งให้ผู้บริหารและได้รับคืน

จังหวัด	จำนวนแบบสอบถามส่งให้ผู้บริหารและได้รับคืน									รวม ได้รับคืน
	ครูใหญ่			อาจารย์ใหญ่			ผู้อำนวยการ			
	ส่งให้	ได้ รับคืน	คิดเป็น ร้อยละ	ส่งให้	ได้ รับคืน	คิดเป็น ร้อยละ	ส่งให้	ได้ รับคืน	คิดเป็น ร้อยละ	
นนทบุรี	3	3	100	4	4	100	2	2	100	9
ราชบุรี	5	5	100	13	6	46.15	2	2	100	13
พระนครศรีอยุธยา	10	7	70.00	13	5	38.46	1	1	100	13
เพชรบูรณ์	25	16	64.00	30	22	73.33	2	2	100	40
เชียงใหม่	30	24	80.00	40	39	97.50	2	2	100	65
ขอนแก่น	40	31	77.50	60	48	80.00	3	3	100	82
กาฬสินธุ์	14	10	71.42	30	22	73.33	3	3	100	35
นครราชสีมา	35	27	77.14	90	53	58.88	5	5	100	85
สระแก้ว	4	3	75.00	11	3	27.27	2	2	100	8
รวม	166	126	75.90	279	202	72.40	22	22	100	350

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาวิเคราะห์บทบาทพฤติกรรมและคุณลักษณะของผู้บริหารเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ แบบสอบถามที่เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทพฤติกรรมและคุณลักษณะ ผู้วิจัยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ใช้ตามลำดับดังต่อไปนี้

- ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบ
- ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร
- ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริหาร
- ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร

การส่งแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมแบบสอบถามเพื่อนำกลับมาศึกษาวิเคราะห์ใช้ส่งทางไปรษณีย์ไปยังผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด ตามจำนวนครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการของจังหวัดในเขตการศึกษาที่ได้รับการสุ่มเลือก

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินแบบจำลองการพัฒนากาเวผู้นำ ซึ่งได้จาก

- 1) การประเมินวิเคราะห์ วิพากษ์ของผู้เชี่ยวชาญ
- 2) การสัมมนาวิเคราะห์วิพากษ์แบบจำลองการพัฒนากาเวผู้นำของผู้บริหารในระดับปฏิบัติการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ พฤติกรรม และคุณลักษณะของผู้บริหารที่ใช้กรอบแนวคิดของสต็อกฟีล และตามกรอบที่ ก.ค.กำหนด ซึ่งประกอบด้วย บทบาทหน้าที่ 6 ด้าน 41 พฤติกรรม และคุณลักษณะ 25 ประการ ซึ่งดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

- 1) การศึกษาวิเคราะห์ บทบาทหน้าที่ พฤติกรรม และคุณลักษณะของผู้บริหารการศึกษา หลักการและองค์ประกอบของแบบจำลองการพัฒนากาเวผู้นำจากเอกสารและงานวิจัยวิเคราะห์ โดยวิธีแจกแจงเนื้อหาตามแบบของการวิเคราะห์จากเอกสาร (Content Analysis)

- 2) ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ พฤติกรรม และคุณลักษณะของผู้บริหาร วิเคราะห์โดยใช้สถิติอย่างง่าย หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

- 3) ข้อมูลจากแบบประเมินแบบจำลองการพัฒนากาเวผู้นำที่ได้จากการสัมมนาผู้บริหารวิเคราะห์โดยใช้สถิติอย่างง่าย หาค่าความถี่และร้อยละ

- 4) ข้อมูลจากแบบประเมินแบบจำลองการพัฒนากาเวผู้นำที่ได้จากการวิเคราะห์วิพากษ์ โดยผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์โดยใช้สถิติอย่างง่าย หาค่าความถี่ และการวิเคราะห์เนื้อหา

การให้ค่าคะแนนการวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ พฤติกรรม และคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา วิเคราะห์ตามการให้ลำดับความสำคัญตามความคิดเห็นโดยให้อันดับ 1 เป็นอันดับที่มีความสำคัญสูงสุด และอันดับสุดท้ายเป็นอันดับที่มีความสำคัญน้อยที่สุด และให้ผู้บริหารโรงเรียนเพิ่มเติมบทบาทหน้าที่ตามความคิดเห็น การจัดเรียงลำดับความสำคัญโดยให้ค่าคะแนนจากจำนวนผู้ตอบอันดับ 1 มีค่าคะแนนเท่ากับจำนวนข้อกระทงของข้อนั้น ๆ และอันดับสุดท้ายมีค่าคะแนนเป็น 1 คะแนน แล้วคูณค่าคะแนนในแต่ละอันดับด้วย ค่าความถี่หรือจำนวนผู้ตอบแล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดความสำคัญ เช่น ถ้าในข้อดังกล่าว มี

จำนวนข้อกระทง 8 ข้อ ข้อที่เลือกเป็นอันดับ 1 จะคูณด้วยค่าคะแนน 8 คะแนน และเรียงลำดับค่าคะแนนของตัวคูณลดลงไปตามลำดับ ข้อที่เลือกเป็นอันดับสุดท้ายจะคูณด้วยค่าคะแนน 1 แล้วหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญ

การนำเสนอข้อมูลและการนำเสนอแบบจำลอง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูล และการนำเสนอแบบจำลอง 3 ส่วนด้วยกันคือ

ส่วนที่ 1 เป็นการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ พฤติกรรม และคุณลักษณะที่เหมาะสมของผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นหลักในการสร้างแบบจำลอง การพัฒนาภาวะผู้นำ

ส่วนที่ 2 เป็นการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการประเมินแบบจำลองโดยผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารในระดับปฏิบัติการ

ส่วนที่ 3 เป็นการนำเสนอแบบจำลองการพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

กรอบแนวคิดที่นำมาใช้สร้างแบบจำลอง

กรอบแนวคิดที่นำมาสร้างแบบจำลองประกอบด้วย กรอบแนวคิดหลัก 6 ขั้นตอน 10 องค์ประกอบ ดังแผนภูมิที่ 5

แผนภูมิที่ 5 แผนภูมิที่เป็นกรอบแนวคิดหลักในการสร้างแบบจำลองการพัฒนาผู้นำสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

